

ANTON ȘUTEU, compozitorul ...solar!

(Daniela Caraman Fotea, 18 aprilie 2006)

De câteva zile citesc și revin la lectura unui audio book. Coperta pe care domnește în toată splendoarea o floare a astrului zilei, duce cu gândul la super hit-ul lui Anton Șuteu – „Deschideți poarta soarelui”. Fiind și titlul cărții, mi-am zis când am văzut-o: iată, probabil, o carte de memorii. Au mai realizat demersul în ultima vreme, câteva personaje din sfera divertismentului (destul de... „subțire”). Știindu-l pe Anton Șuteu atipic și special în tot ceea ce întreprinde, de la creație la relaționările sociale, în breaslă, aveam, o curiozitate, o adevărată sete de a afla ce e între coperti.

Ei bine, toate presupunerile mele au fost spulberate. Proiectul lui Anton Șuteu este un unicat editorial: nu este un jurnal, nici o autobiografie; sunt file de confesiuni urmînd itinerarul profesional, fizionomiile expresive, melodice, armonice, coloristice ale creației sale, explicate prin autoanaliză, pe marginea a nouă CD-uri cu muzică simfonică, de cameră, film, pentru scenă, pop, jazz, insertate în paginile volumului! Cartea este un exercițiu, un eseu de stilistică aplicată în domeniul compoziției, al formelor muzicale, instrumentației, orchestrației, fără a omite comentariile asupra ethos-ului lucrărilor sau pe cele programatice. Totodată, un obiect de lux: ediție exemplar tipărită, ilustrată cu desene semnate chiar de compozitor. Splendide! Anton Șuteu își explică tehnica de compoziție, inclusiv cea asistată prin calculator, articularea partiturilor destinate coloanelor sonore ale filmelor, osatura construcției muzicale a acestora; expune idei asupra manierei de improvizație, a basului cifrat, pledează pentru „creația muzicală productivă” – așa numește el divertismentul, muzica ușoară, cea cu substanță valorică; acreditează termeni estetici: propune de pildă pentru ceea ce înseamnă linie melodică, cu cifraj și text, denumirea de particelă.

Fascinantă este incursiunea în intimitatea gândirii unui compozitor afirmînd iată, și înzestrare muzicologică. Nu mai puțin, audiția discurilor. De la Simfonia „Moisei” la muzica destinată filmului sau teatrului: „Triunghiul morții”, „Steaua fără nume” – Mihail Sebastian, „Numele trandafirului” – Umberto Ecco, „Pasărea în spațiu” – scenariu cu subiect brâncușian.

Iată alte capitole care percutază: „Muzica ușoară și aspecte ale peiorativului în contextul creației muzicale de divertisment”, „Muzica ambientală și muzica de divertisment sub imperiul agresivităților diletante”. Căutările în diverse modelări dezinvolve ale muzicii sunt ilustrate prin programele albumelor „Aspirații” și „Între cer și pămînt”, cu miniaturi orchestrale care, alături de cele ale discului „Love stories” – editat în Elveția, oferă acea muzică ce apare atunci când – citez, „a obosit cuvîntul”. Se mai pot asculta și piese ritmate și de jazz.

Un ultim CD cuprinde piese interpretate de Dida Drăgan, Aura Urziceanu, Cotabiță, Mirabela... Desigur și evergreenul „Deschideți poarta soarelui” – declarat la prima ediție a Jocurilor francofone de la Casablanca 1989, imnul francofoniei! Stăpînind tehnica sintetizatorului, Anton Șuteu a fost de cele mai multe ori propriul său interpret: „astfel îmi oblig partiturile să vorbească așa cum vreau eu”, spune el. Afirmăție suprapusă și pe ideile lui Vangelis, cu care îi găsesc un anume numitor comun.

Desăvîrșit profesionist, Șuteu are armonie și echilibru clasic; a subordonat tehnologia, expresiei romantice, dispune de elementele consacrate ale șlagărului. „Vrăjește” materia sonoră, pictează cu

sunete melodii așezate într-o lume a permanențelor, cu lirism de luminoasă meditație. Anton Șuteu este un compozitor SOLAR!